

Кислородъ-тъ е най-главна-та стихія въ природѣ-тъ; безъ него неможемъ си помисли нито дръво, нито камыкъ, нито растеніе, нито животно; той дава животъ на земь-тъ и ся намира у всечкы тѣла. У въздуха кислородъ-тъ е пьргаво течно тѣло и удободвижимо; у водѣ-тъ, растенія-та и у животны-тъ е водно тѣло; а у камьны-тъ е вкамьненъ и непоколебимъ. Нъ той пакъ може да ся отдѣли отъ всечкы тѣзи тѣла, и тогава ни ся явява всякога въ такъвъ видъ, въ какъвто го показяхмы по-горѣ.

Ако да напълнимъ единъ сѣждъ съ кислородъ на туримъ у него птиче или друго нѣкое животно, то щемъ видимъ, че то за малко врѣмя весело ще подскача, до кога-то има у сѣжда кислородъ, а подыръ ще умре, защо-то кислородъ-тъ отъ дышаніе-то му ся е обрѣнѣлъ на газъ, у кой-то неможе ся дыша; такыва газове ся наричатъ **задушливи**.

2. ВОДОРОДЪ $H. = 12,5$.

20. Тази стихія е добыла имя-то си отъ това, че съединена съ кислорода образува *водѣ*. Въ природѣ-тъ водородъ ся намира съединенъ у водѣ-тъ, у въздушны-тъ пары, у всечкы растенія и у много минералы.

Чистъ водородъ може да ся добые като потопимъ у водѣ единъ кжсъ Натрій, кой-то има голѣмо сродство съ кислорода (фиг. 4). Тукъ вода-та ся разлага: кислородъ-тъ ся съединява съ натрій, а водородъ-тъ вѣтрѣе, та излиза въ видъ на парѣ.

Фиг. 4.

Другояче водородъ може ся добы, кога-то въ единъ сѣждъ, пълненъ до нѣйдѣ съ водѣ, ся турять нѣколко стрѣготины